

nerden bulduk bu geceyi?

*sen şimdi uyu
alıp canımın kuytusunu
ardında bırak gözlerimi*

aşk sevsin bizi

20

Sonraki birkaç ay herkes için epey yoğun geçti, özellikle de Aysel ve Nurcan için. Fırının açılmasıyla kendilerini hiç alışık olmadıkları bir tempoda buldular. İlk günler bir sorun çıkmasından korktukları için işe aldıkları elemanlara güvenemediler. Hemen hemen her gün akşam sekiz civarında eve gidip en geç saat onda kendilerini yatakta buldular. Nurcan'ın ilk haftalarda, Aysel'e dahi söylemediği başka bir sorunu daha vardı: Normalde hazır yemeğini ısıtan kocası artık bunu bile yapmıyor, akşam eve erkenden geliyor ve durmadan dır dır edip düzenlerinin bozulduğundan dert yanıyordu. Nurcan da sorun çıkmasın diye sabah ezanıyla uyanıyor, evi temizliyor, yemek pişirip kahvaltı hazırlıyor, saat sekize doğru Aysel'le beraber fırına gidiyordu.

İlk ay kurabiyelere çok fazla talep olmasa da neyi nasıl yapacaklarını bilemediklerinden stres dolu günler yaşadılar. Rafet bu dönemde onlara can simidi gibi yetiştirdi. Aysel'in ayarladığı elemanlardan Ayşe, işi hakikaten çabuk öğrenmişti ama maalesef genç olan Nesrin çalışmaktan ziyade gezmeye geliyor gibiydi. Aysel'in bildiği ya da dilediği gibi becerikli olmaması bir yana, elinden telefonu düşmüyordu. Aysel ikinci haftanın sonunda kızın müşteriyi konuşurken mesaj yazdığını görünce, işine münasip bir şekilde son verdi. Kendine o kadar kızgındı ki Nurcan'a dönüp, "Hadi ben sana demiştim del!" diye söylendi. Nurcan ise, "Ama demiştim..." demekle yetindi. Durumu anlattıklarında, Rafet Hanım üç-dört gün içinde dükkâna bir erkek eleman ayarladı. Ömer on yıllık pastane tecrübesi olan otuzunda bir adamdı ve alım satım işlerinden de anlıyordu.

Birinci ayın sonunda işler rayına otururken, kurabiye talebi de her geçen gün artmaya başladı. Bu arada Nurcan tarladaki hakkını satın alan ablasından gelen elli bin lirayı, kendini ancak bu şekilde ortak olarak hissedeceğini söyleyerek Aysel'e zorla verdi. Rıza'nın bu durumdan haberi yoktu. Nurcan küçük yerlerde bazı şeylerin gizli kalamayacağını bilmesine rağmen iş yoğunluğundan bunu önemsememişti.

O günlerde bir akşam eve gitti ve ayakkabısını çıkarmaya çalışırken kocası boynuna öyle bir yumruk attı ki Nurcan duvara tutunamadan yere düştü. Neye uğradığını şaşırmişti. "Rıza n'apıyorsun?" derken, adam bu sefer çıldırmış gibi bütün gücüyle karnına bir tekme attı. Nurcan ayağa kalkmaya çalışırken, "Demek sen benden gizli tarladaki hakkını satarsın ha? Dövmedik diye böyle oldu, bunca sene dövmedik diye böyle oldu?" diye bağırarak onu tekrar duvara çarptı ve "Gel buraya! Bana o elli bin liranın hesabını vereceksin!" diyerek öfkeyle salona geçti. Nurcan o an ayakkabılarıyla çantasını kaptığı gibi evden çıktı. Yürümeye çalışırken ayakkabılarını giydi, koşmaya başladı ve kendini fırında buldu. Hava o kadar soğuktu ki yol boyu sadece 'iyi ki paltomu çıkarmamışım' diye düşündü. Işıkları yakmadan mutfak tarafına geçti. Elektrikli ısıtıcıyı açtı ve bir sandalyeye oturup saatlerce ısıtıcıdan yayılan turuncu ışığa baktı. Ağlamadı. Ağlamadan dağılmanın ne olduğunu anladı.

O gün öğlen de yeterince yememişti. Açlıktan ve yorgunluktan bitap düşünce sabaha karşı masaya başını koydu ve uyuyakaldı. Uyandığında saat yediye on vardı. Hemen Aysel'i aradı ve işe erken geldiğini söyledi. Arkadaşı geldiğinde, sorularını geçiştirdi. Rıza'nın ne yapacağını kestiremiyor ama kendinin ne yapmayacağını çok iyi biliyordu: Bir daha onun yüzünü dahi görmeyecekti!

Bütün gün hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalıştı ve büyük ölçüde başarılı oldu. Aysel onun grip olmaya başladığını düşünüyordu. Yaşadığı - şimdilik - en yakın dostuna bile anlatamayacağı bir şeydi. Gün içinde kendi kendine üç-dört kez 'korktun ve başına geldi' diye düşündü. Üç-dört kez de 'o kadar huysuz hayvan baktım çiftlikte, ben bunu hayvanlara bile yapmadım' diye söylendi.

Aradan aylar geçtikten sonra bile, o gece ve ertesi güne ait belleğinde kalanlar... Paltosu, ağlamaması, turuncu ışık, 'korktun ve başına geldi' ve 'o kadar huysuz hayvan baktım çiftlikte, ben bunu hayvanlara bile yapmadım' cümleleriydi.

Akşama doğru Aysel'den nasıl kurtulacağını planlamaya başladı. Kendini iyi hissetmediğini, eve gideceğini söyleyerek yarım saat kadar erken çıktı. Herkes gidince tekrar fırına döndü ve oturup düşünmeye başladı. Duş alması, temiz kıyafetler giymesi gerekiyordu. Acaba Rıza ne yapıyordu? Bunu düşünür düşünmez kendine kızdı ve o andan sonra aylarca bunu aklına dahi getirmedi.

Uykuya daldığının farkında bile değildi. Aysel omzuna dokunduğunda gözlerini araladı ve bir an nerede olduğunu çıkaramadı. Sonra, "Rıza size geldi değil mi, tahmin etmeliydim," der demez arkadaşı onu susturdu. Nurcan dükkânın kapısında bekleyen Uğur'u gördü ve hep birlikte onlara gittiler.

Aysel o gece ve takip eden bir hafta boyunca ona hiçbir şey sormadı. Yıllardır onun ne kadar meraklı olduğunu çok iyi bilen Nurcan, yaşadıklarının arkadaşını nasıl da değiştirdiğini ilk kez tam anlamıyla fark etti ve onun bu tavrına minnet duydu. Bir hafta sonra olup biten her şeyi anlattı. Aysel'de bir ay kaldı. O sırada boşanma dilekçesi verdi.

Bu konuda kızlarını hiçbir şekilde dinlemedi. Telefonda konuşurlarken 'babam' kelimesini duyduğu an yüzlerine telefonu kapadı. Kendine bir ev tuttu. İki ay sonra araya görünmesi girmeye kalktı. Ama Nurcan ne bu konudan bahsetti ne de bahsedeni dinledi. Rıza ilk celsede boşanmaya yanaşmadı. Kızlarına ve ahbablarına kendisinin ne kadar haklı olduğunu, Nurcan'ın eli para görünce nasıl da değiştiğini anlatıp hayıflandı ama bu laflar kadının kulağına hiç ulaşmadı çünkü bu konuyu Aysel'le bile konuşmuyordu. Sanki Rıza diye bir adam hayatında hiç var olmamıştı.

*

Ece, Mecnun'dan uzak kalma kararını iki gün uygulayabildi. Sonunda evlenmeseler bile bir süre daha mutlu olmak istiyordu. Beraber çalışıyorlar, sohbet ediyorlar, geziyorlar, gülüyorlar ve sevişiyorlardı... Onunla ne yaparsa yapsın mutluydu ve bu mutluluk şimdilik yeterliydi. O iki günde yüzlerce duygu ve düşünceden geçmiş ve tek birini dahi adama yansıtmamıştı. İş ciddiye bindiğinde muhtemelen ailesinden kimseyi karşısına alacak gücü kendinde bulamayacaktı ama şu an bu mutluluktan vazgeçecek iradeye de sahip değildi. 'Hopppsiii' nidasını duymadan tek günü geçmezken, bu neşeyi tanımamış gibi eski hayatına geri dönemezdi. Bu duygu ve düşünceler içinde Mecnun'dan beklentileri yavaş yavaş kaybolmuş, adamın 'seni seviyorum' dememesi, gelecekte bahsetmemesi, sevgililer arasında âdet olduğu üzere tek bir söz dahi vermemesi, artık zihnini meşgul etmez olmuştu.

Mecnun'un İzmir'deki işi yılbaşına doğru bittiğinde, Yannis elinde dört zarfla çıkageldi. İkisi beraber kadınlara bir yılbaşı sürprizi hazırlamışlardı. Handan son zamanlarda gayet iyiydi ama bu sürpriz onu da Ece kadar heyecanlandırdı. Yeni yıla iki gün kala dördü birlikte iki haftalığına Paris'e gittiler.

Yannis'in rehberliğindeki seyahatin ilk beş günü hiç ayrıldılar. Versay Sarayı gibi nispeten uzak yerler dışında şehirde her yeri metroyla dolaştılar. Çok fazla yürüdükleri için otele her akşam pestilleri çıkmış halde döndüler. Yannis sayesinde, turistik olanlar dışında birçok özel mekân ve sokak görme fırsatı buldular. Bu tempo Handan'ı biraz sarstı, midesi bozuldu ve kendini halsiz hissetmeye başladı.

Bir hafta sonra Mecnun, “Artık buranın yerlisi olduk sayılır, herkes istediği gibi takılsın,” deyince Ece bu teklife balıklama atladı çünkü Louvre Müzesi’nde geçirdikleri yarım gün, sanat dışının kovuğuna bile yetmemişti.

Sonraki günlerde Yannis ve Handan genelde beraber gezdiler, adamın bazı arkadaşlarını ziyaret ettiler. Yannis uzunca bir zaman önce Paris’ten ayrılmış olsa da, bildiği restoran ve dükkânların yerli yerinde durduğunu görmek, Ankara-Paris kıyaslaması yapan Handan’ın epey şaşırmasına neden oldu. Ekonomide denge göstergelerinden biri de küçük esnafın aynı şekilde ayakta kalmasıydı demek. İki gece tiyatro gösterisi izlediler. Biri amatör bir gruptu ve oyun sonrası tiyatrocularla biraz sohbet ettiler. Genç oyuncuların İngilizce konuşma konusunda nazlanmadıklarını fark eden Handan’ın ‘Fransız gençleri yaşı ilerlemişlere nazaran daha çok dünya insanı, iletişimi umursuyorlar, dili değil,’ şeklindeki saptamasına Yannis yüzde yüz katılmadı. Büyük ihtimalle sohbet ettikleri insanların tiyatrocudan kaynaklanan bir durum olduğunun altını çizdi. Handan onun akıcı Fransızcasına hayran kaldı ve Foça’ya döner dönmez kulağına şarkı gibi gelen bu dili ilerletmeye karar verdi.

Ece ile Mecnun ise bazı günler beraber, bazı günler ayrı gezdiler. Genç kadın resim ve heykel müzelerine giderken, Mecnun iki gününü yakınlarda bulunan birkaç şarap bağında inceleme yapmaya ayırdı, bunun dışında sebze meyve pazarlarını, bitpazarlarını dolaşır birkaç ahbab edindi. Bunu on beş-yirmi kelimeden oluşan Fransızcası ve akıcı ya da düzgün olmayan İngilizcesiyle becerebilmesi hepsini güldürürken, Ece’nin iletişim konusunda kendini sorgulamasına neden oldu. Zira İngilizcesi çok iyi olduğu halde bir yabancıyla başlayan sohbeti, karşındakini sıkırmı korkusuyla bir türlü devam ettiremiyordu. Mecnun ise onuncu günün sonunda ikisi Hindistan, biri Afrika kökenli beş Fransız ve iki Türk’le, onları Foça’ya davet edecek kadar samimi olmuştu. Fransızlardan biriyle bir kafede tanışmıştı. Adamın yetmiş üç yaşında olması hepsini ayrıca eğlendirmiş, Yannis ona ‘ihtiyar miknatisi’ demeye başlamıştı.

Ece’nin Mecnun’la birlikte sanatçıların mesken tuttuğu Montmartre’da sabahtan akşama kadar geçirdiği gün, hayatının sonuna kadar unutamayacağı güzellikteydi. Gördüğü resimler, ressamlarla ettiği sohbetler, canlı canlı dinlediği müzikler, sevdiği adamla muhabbeti, yediği içtiği güldüğü her bir kare zihnine kazındı. Daha önce hiç bu kadar mutlu olmamıştı. Öyle bir an geldi ki, Mecnun değil de aşk tarafından sevildiğini hissetti.

Dönmeden birkaç gece önce otelin barında bir şeyler içerek sohbet ederlerken Paris hakkındaki düşüncelerini sıraladılar. Bir tarih ve kültür şehri olarak turizm pazarında yer almasını gayet anlaşılır buldularsa da, aşk şehri olarak pazarlanmasına oy vermediler. Şehrin restoranlarından, tarihi binalarından, sandviçlerinden ve şahane yemeklerinden bahsettikten sonra olumsuz taraflarına değindiler.

Önce Handan’ın Champs-Élysées Bulvarı’nı görünce neredeyse Yannis’e gücenme durumuna geldiği anları konuştular. Mecnun genç kadının, “Hayır Yannis burası değil, şaka yapmayı bırak lütfen,” deyip adamın duvarda bulvarın isminin yazdığı levhayı göstermesi üzerine, “Aaa böyle Şanzelize mi olur!” demesini taklit edince kahkahalarla güldüler.

Handan’ın okuduklarından ve duyduklarından zihninde yarattığı bir Şanzelize vardı. Geniş bir caddenin iki tarafında bulunan lüks mağazalar, kafelerin önüne konmuş masalarda oturup egzoz dumanı soluyarak kahve içen insanlar bu hayalde yer almıyordu. Öyle ki, Yannis’e, “Nişantaşı, Kavaklıdere ya da Alsancak’ta buna benzer bir sürü yer var, dünyanın adı en çok bilinen caddelerinden biri gerçekten bu mu?” diye yakınmıştı. Adam da omzunu silkerek, “Reklam,” yanıtını vermişti.

Handan merak edip caddenin fotoğraflarına internetten bakmadığına bir kez daha pişman olurken Mecnun’a misilleme yaptı ve Versay Sarayı’na gittiklerinde, adamın müstemilatı saray sandığı anları yeniden sahneleyince herkes yine katıla katıla güldü.

Mecnun bu ziyaretten sonra ‘görgüzlük’ tanımını iki kategoriye ayırmıştı: Minik olanlar, dev gibi olanlar. Bu sarayın ve bahçelerin şaşasını gördükten sonra, geçmişte Anadolu topraklarında yaşayan padişahların yaşam şeklini artık o kadar da ‘görgüzlük’ bulmuyordu. Ona göre Fransız devriminin sebebi, tek başına bu saray ve bahçesine bakarak anlaşılabilirdi.

Ece gördüklerinden fazlasıyla memnundu. Bildiği ressamın çoğuyla gerçekten tanışmış gibi hissediyordu kendisini. Yine de insanın her yerde karşısına çıkabilecek köpek bokları, üç kez üzerine basıp uzun uzun ayakkabılarını temizlemek zorunda kaldığından ona göre şehrin en olumsuz yanıydı.

Handan için en özel yer, kalabalık olmasına rağmen birçok milletten insanı gözlemleyebildiği için, Eyfel Kulesi'ydi. Yannis içinse bu seyahatin en keyifli yanı, onlara rehberlik yapmasının yanı sıra, eski arkadaşlarından bazılarını görmesi ve Handan'ı onlarla tanıştırmasıydı.

Mecnun gezdiği üzüm bağlarındaki sistem ve şarap aşamasıyla ilgili öğrendiklerini anlatırken Handan ona mirasın bir kısmını bu tip bir işe yatırması gerektiğini söyleyince, adam o parayla ilgili bazı planları olduğunu ama fikrin kafasında netleşmesi için zamana ihtiyaç duyduğunu söyledi. Ece bir şey demeden önce şaka yapıp yapmadıklarını anlamaya çalışırken konu değişince, bir şey sormamaya karar verdi. Gece yarısı odalarına çekildiklerinde ise bu konuşmayı anlamadığını belirtti. Mecnun miras meselesini ona kısaca anlattı. Genç kadın onun bütün bunlardan daha önce bahsetmemesine içerledi. Sanki öğrendikleri mancınık olup birdenbire adamı ondan çok uzağa fırlatıvermişti.

Mecnun onu öperek iyi geceler diledi ve her zamanki gibi üç dakikayı bulmadan uyudu. Ece ise yine caddeden yansıyan soluk ışıktaki tavanı ve duvarları inceleyerek en az iki saat çelişkili düşüncelerle boğuştu. İşte yine sevişmek için hiçbir hamlede bulunmamıştı. Son zamanlarda fark ettiği ve ona kızgın olduğu konulardan biri de buydu, her sevişmeyi kendisi başlatmak zorundaydı. Neyse... Bu şu an en son derdi olabilirdi ancak. İncinmişti. Hayatı boyunca insan ilişkilerinde ya da yaptığı işlerde maddiyatı ön plana hiç çıkarmamıştı. Acaba Mecnun ailevi bir mesele olduğu için mi yoksa onun paragöz biri olduğunu düşündüğü için mi bu konuyu ondan saklamıştı? Ancak, konuyu anlatmaya ekmek almayı unutmuş da henüz aklına gelmiş gibi 'ha, şu mesele' diyerek başladığına göre bunu özellikle saklamış olamazdı. Öte yandan insan neden sevgilisine bundan bahsetmezdi? Kaç aydır beraber yaşıyor sayılırlardı! Gerçi üniversiteye gitme hikâyesini anlatalı daha birkaç hafta olmuştu. Onu da, bir akşam muhasebeciyle konuşurken kullandığı kelimeleri nereden bildiğini sormasa hâlâ bilmiyor olacaktı! Şimdi de bu miras meselesi! Offf ne kadar ketumdu şu Mecnun! Demek ondan İzmir'deki iş bitince hesabına fazladan beş bin lira yatırmıştı. Açıklama olarak 'çalışma sistemim bu' demesine şaşırılmış, pek bir şey sormamış ama için için Mecnun'un ona sevgili olarak bir jest yaptığını düşünmüştü. Parayı hemen İstanbul'daki evin kredisini ödemekte zorluk çeken ailesine yollamış ve bu konuya fazla kafa yormamıştı, ancak şimdi anlıyordu ki bunun çalışma sistemiyle hiçbir ilgisi yoktu. Acaba var mıydı? Offf... Konu Mecnun olunca her şey o kadar karmaşıklaşıyordu ki! Açıkça konuşarak kafasındaki her soruya cevap alacağını biliyordu. Adam bunu aralarında çıkan anlaşmazlıklarda defalarca söylemişti: "Ece, benim yerime düşünme lütfen, kafana takılanları bana sor, açıklarım. Bak ben doğrudan soruyorum, sen de sor!" Ama bunu yapmak o kadar da kolay değildi! Bunu yaparsa meraklı, her işe burnunu sokan, talepkâr gibi sıfatlar almayacağını garantisini kim verebilirdi ki? Ece'de de birçok insanda olan, çocukken gayet yapayken, yaş ilerledikçe doğalmış gibi hissedilen 'yanlış anlaşılma korkusu' tüm korkular içinde başı çekiyordu. Pek çok şeyi sormamasının bir sebebi de, adamdan çekiniyor olmasıydı. İnsanın bu kadar mutlu bir beraberlik yaşadığı kişiden çekinmesi de tuhaftı doğrusu. Gel gelelim gerçek buydu.

Yine de müsait bir zamanda miras konusu olmasa da, şu çalışma sistemi meselesini konuşmaya kararlıydı. Düşünmekten yorgun düşünce doğrulup uyuyan adamı seyretti bir süre. Fırlatıldığı uzaklıktan yavaş yavaş geri geldiğini hissetti. Zihninde birden Maral belirdi. Mecnun'un aslında zengin olduğunu bilse ne yapardı acaba? Bu düşünce sırtmasına neden olunca, kendini tersledi: Sığ tarafın hortladı yine! Adamın saçına bir öpücük kondurup sırtüstü uzandı ve elini başının altına koyarak uyku pozisyonunu aldı.

Günlerini otel, ev ve fırın arasında mekik dokuyarak geçiren Rafet, zaman zaman kendisini yorgun hissetse de halinden memnundu. Atlas'la bir sorunu yoktu, genelde evde kalıyorlardı. Yannis'in yokluğunda ilk hafta zorlanmamıştı. İkinci hafta beş odanın beklenmedik şekilde dolmasıyla biraz koşturması gerekmişti. Gökhan ve Gamze'nin evliliği şükür ki normale dönmüştü. Geçen senelerden tek fark, her hafta Cuma akşamından Atlas'ı alıp Pazar akşamı getiriyorlardı. Aslında Rafet kendine bile itiraf etmek istemese de, en çok o iki gün dinleniyor, bol bol okuyor ve kendini daha iyi hissediyordu.

İsmail Bey yaz sonuna doğru otele uğramayı bırakmıştı. Rafet bundan hem memnun olmuş hem de bunun nedenini merak etmişti. Aralık başında, onun emekli bir hemşireyle evlendiğini öğrendiğinde ise biraz şaşırılmıştı. Sonra şaşırıldığına şaşırılmış ve çok rahatlamıştı.

Gökhan bir akşam Atlas'ı almaya geldiğinde, sehpanın üzerinde duran kitabı gördü: *Hrant, Tuba Çandar*. Çocuğun odasında olmasını fırsat bilip - hem annesi hem karısı onun önünde politik konuşmalar yapmayı kesin bir dille yasaklamıştı - kitapla gerçekten ilgileniyormuş gibi birkaç soru sorduktan sonra, Almanya'dan Türkiye'ye taşıdığı, Rafet'e kalırsa ırkçılığa kayan milliyetçi söylevine başladı.

Bu gibi tartışmalara girmemeye özen gösteren Rafet, oğlunun son zamanlarda karısından uzaklaştığı an politika konuşmak için can attığının farkındaydı. Gamze bu konuya böylesine tepkiliyken ve yıllar süren küslüğün üzerine barışmışlarken, oğlunun bu tavrını neden inatla sürdürdüğünü anlayamıyordu. Kaldı ki Rafet ırkçılıktan nefret ederdi, üstelik Hüsnü için de bu böyleydi. Gökhan ise annesiyle babasının bu tutumunu ömrünce anlamamıştı. Almanya'daki milliyetçi grubundan koparılmasına bazen hâlâ çok kızardı. Orada, o ortamda daha çok kalabilseydi, şimdi milliyetçi siyasette önemli bir mevkide olabilirdi. Şimdiyse aktif siyaset şansı hiç yoktu. Gerçi hayatından memnundu ama geçmişi hatırlayınca bulabildiği her fırsatta annesini iğnelemeye bayılır, terbiyesizlik etmemeye özellikle dikkat ederdi.

Rafet bir süre sakin bir şekilde, oğlunun Hrant Dink hakkında densizliğe varan konuşmasını dinledi. Aslında son derece kızgındı ama belli etmemeye çalışarak kitabı işaret etti. "O kitabı okudun mu? Hrant'ın hayatı hakkında başka bir şey okudun mu? Kimdir bu adam? Nerde nasıl çocuk olmuş, nelerle mücadele etmiş, hayatı hakkında herhangi bir şey biliyor musun?"

Gökhan bilgisiz olduğu konularda ahkâm kesmeye bayılan insanlar gibi pişkin bir şekilde gülümsedi. "Hayır, okumama gerek yok, biliyorum çünkü bellidir bazı şeyler, üniversitedeyken bir konferansa gitmişim, bazı insanlara, olaylara bakman yeterli."

Rafet hızla ayağa kalktı. "Biz... Yani baban ve ben üniversiteye gitmedik ama hayat bize aslını astarını bilmediğimiz konularda konuşmamayı öğretti. Demek üniversite bunu öğretmiyor adama... Neyse ben gidip Atlas'ı ve eşyalarını getireyim de vakitlice gidin."

Gökhan annesinin sohbete bu şekilde nokta koymasından hoşlanmazdı ama buna alışkındı. Yine de bir gün bu konuyu derinlemesine konuşup onu kendi görüşüne ikna edeceğinden emindi.

Onları geçirdikten sonra yerine geçen Rafet, "Hıh... Biliyormuş! Bilsen... Ahhh keşke bilsen!" diye düşündükten sonra yeniden kitabına gömüldü.

*

Paris dönüşü hep beraber üç günlüğüne İstanbul'a uğradılar. Ece'nin ailesini ziyaret ettiler, akşam yemeğine kaldılar, güzel vakit geçirdiler, fakat kalmaları konusunda tüm ısrarlara rağmen gece yarısına doğru kalktılar. Mecnun bir arkadaşına gitti. Onlar Paris'teyken Ayça'nın halası vefat etmişti. Yannis ve Handan da, hem Münevver Hanım'a taziyede bulunmak hem de Ayça'nın epeydir aklını karıştıran bir meseleyi halletmek üzere onlara geçtiler.

Münevver, Güneş'in ölümünden sonra Ayça'yı telefonla sık sık arıyor olsa da, bunlar 'nasılsın, dersler nasıl, paran var mı, aman üstünü kalın giyin, yediğine içtiğine dikkat et' şeklinde klasik anne konuşmalarından ibaretti. Dönem başındaysa her şey değişmişti. Ayça bir kez, "Berk diye bir arkadaşım sinemaya gideceğim," demiş ve o günden itibaren kadının rutin konuşma şekli tuhaf bir hal almıştı. Berk'le beraber olduğu zamanlarda 'gününüz nasıl geçti' diye soruyor, eve

dönüyorum dese ‘neden Berk’te kalmadın’ diye çıkışıyor, hafta sonu evde kitap okuyorum dese ‘neden Berk’le beraber gezmiyorsunuz bugün’ diye yakınıyordu.

Ayça bir gün telefonda olanları anlatırken, “Yıllarca bana ve ablama erkeklerden uzak durun, aman dikkat edin diyen kadın gitti, yerine *Two and a Half Men*’deki adamların annesi geldi adeta, biraz samimi olsam Berk’le seks yap diyecek sanki,” deyince Handan, hem bu benzetmeden hem de anlatılanları aklına hayaline sığdıramadığından gülme krizine girmişti. Çünkü Ayça’ya hiç bahsetmemişti ama Güneş’in sadece kendisiyle paylaştığı bir sır vardı: Münevver Hanım - Ayça’ya pek yapmamış olsa da - erkekler konusunda Güneş’e sekiz-dokuz yaşından on üç yaşına kadar, kendince belirlediği bir sıklıkta, “Bir erkek sana evlenmeden dokunursa saçların yavaş yavaş dökülür, öperse pis bir hastalık bulaşır, iç organların erir, zayıflayarak ölürsün,” şeklindeki uyarısını tekrar etmiş, kızı liseye geçtiğinde ise bu şekilde konuşmayı bırakmıştı. Güneş’e göre, ya artık kızının bu sözlere inanmayacağını ya da yaptığının korkunç bir şey olduğunu anlamıştı. Güneş bunu kimsenin bilmesini istemezdi. Handan’la sık sık konuşurlar, erkeklere yaklaşamamasının altında yatan sebebin bu olduğunu bilirlerdi. Altı ay süreyle gördüğü terapi de faydalı olmayınca Güneş, “Sebepler belki de başkadır. Belki de ben sadece korkağın tekiyim,” demeye başlamıştı.

Handan şimdi bu değişime bir mana veremiyordu. Düşünebildiği en akla yatkın açıklama şuydu: Münevver, Güneş’in beklenmedik ölümüyle, hayat kurallarını esnetmeye karar vermişti. Ayça, halasının vefatını haber verdiği elektronik postada aynen şöyle yazmıştı: Handan abla biraz önce annem aradı. Halam vefat etmiş. Bu akşam yola çıkıyorum. Annemin sesi üzgünden çok yorgun gibiydi ama beni yine şaşırttı ve bana ‘yalnız gelme, Berk’i de getir, size de bir değişiklik’ dedi! Annem! Erkek arkadaşımı eve çağırıyor! Hem de bütün akrabalar orda olacak! Şaşırdım. Güleyim mi ağlayayım mı bilemedim.

Yannis’le oraya vardıklarında, eş dost akraba dağılmıştı. İlk iki gün şehirde gezdiler. Ayça Berk’le gelmemişti. İkinci akşam Yannis ve Ayça’yı bir bahane bulup alışveriş merkezine yollayan Handan, Münevver Hanım’a olanı biteni ve bu değişimin sebebinin açıkça sordu. Kadın gözleri dolarak ikisinin konuşmasına istemeden kulak misafiri olduğunu, Güneş’i büyütürken onu korumak adına söylediklerinden suçluluk duyduğunu, pişmanlıklarını tek tek anlattı. Handan’a sarılıp, “Ben de senin ananen gibi olsaydım keşke... Keşke ben de kızıma *insanın bedeni kir tutmaz, günah tutmaz, sen kalbine dikkat et kızım* deseydim,” diyerek ağlarken genç kadın onu teselli etmeye çalıştı. Ayça geldiğinde Münevver Hanım nispeten sakindi. Güneş büyürken olanları atlayarak, yaşananları ona da anlattılar.

*

Foça’ya döndükten sonra, Handan’ın halsizliğine iştah kesilmesi de eklendi. Bu durum iki hafta devam edince ve genç kadın iki kez İzmir’e gitmesi gerektiği halde neredeyse bütün gün uyuyunca, Yannis endişelendi. Hava değişimi hep çarpar beni, demesine aldırmadan onu alıp zorla hastaneye götürdü.

Altı haftalık hamileydi. Yannis bu haberle havalara uçarken, genç kadın ilk birkaç gün şaşkınlığından kurtulamadı. Hep planlayarak bir çocuğu olacağını düşünmüştü nedense. Korunmuyor olabilir ama yarasını tedavi eden doktor menstruasyon evresi düzene girene kadar hamile kalmasının çok ama çok zor olduğunu söylememiş miydi?

Şaşkınlığını atlattıktan sonra, bir süre mutluluktan yerle gök arasında gezindi. Yannis’in etrafında dört dönmesi, sürekli onun hareketlerini takip etmesi, canı ne isterse pişirmesiyle kendini gerçek bir kraliçe gibi hissetmeye başladı. Bazı günler çok uyuması dışında bir sorunu yoktu, pek fazla mide bulantısı veya aşerme sorunu da yaşamıyordu. İzmir’e gidiş gelişlerini pek aksatmadı. Kalan zamanda bol bol dinlendi, Fransızca çalıştı ve kitap okudu. Yannis ne zaman konuşmaya kalksa konuyu değiştirdi ve Haziran ayına kadar annesiyle babasına hamileliğinden bahsetmedi. Adam da üzerine gitmedi.

Elbette her anne baba gibi, ikisi de öncelikle bebeğin sağlıklı olmasını diliyordu ama bebeğin kız olacağını öğrenince Yannis gözyaşlarına hâkim olamadı. Handan hiç dile getirmese de, hayatta her isteğin gerçekleşmesinin imkânsız olduğunu bildiğinden, bir oğlu olabileceğine kendini alıştırmıştı. Kız olduğunu duyunca kulaklarına inanmadı ve bir mutluluk nöbeti daha geçirdi. Doktorun yanından ayrıldıktan sonra arabada hiç konuşmadan, birbirlerine sarılarak bir saat kadar oturdular.

Aynı gün Mecnun ve Ece, bu haberi kutlamak için onları seraya yemeğe davet etti. Neşe içinde yemeklerini yediler. Mecnun, “Emel Hanım şimdi en az beş çocuğu büyütecek kadar yelek melek örmüştür, baban ne dedi kız olacağını duyunca?” diye sorunca Handan henüz onlara haber vermediğini söyledi.

Onun, evliliğe karşı olmasından dolayı annesiyle sorun yaşadığını bilen Ece, bu durumu normal karşıladı. Mecnun ise annene ve dede olarak bilmeye hakları olduğunu düşünüyordu. Adamın kurduğu mantıklı cümleleri Yannis de başını sallayarak onaylayınca, Handan onlara, “Keyfimden söylemiyorum herhalde!” diye çıkıştı.

“Niye söylemiyorsun o zaman?” diye sordu Mecnun doğrudan.

“Evliliğe karşı olduğumu biliyorsun, annemse evlenmemizi isteyecek, şimdi uğraşamam bu tartışmalarla.”

Mecnun düşünceliydi. “Ama bu saçma bir şey yani. Tamam yine evlenme ama böyle bir şey saklanmaz ki. Gelince öğrenmeyecek mi?”

“Ne kadar geç öğrenirlerse o kadar iyi.”

Mecnun diretti. “Saçma.”

Handan gülerek onun omzunu dürttü. “Sen kimin tarafındasın yaaa! Sen de evliliğe karşısın!” Onaylanma ihtiyacıyla Yannis’e baktı. “Sen de öyle! Hepimiz karşıyız yani, değil mi?”

Ece çekinerek araya girdi. “Ben değilim. Yani evlilik... Tamam sahte bir kurum ama...” Handan’ın karnını göstererek sözlerini sürdürdü. “Bebek olunca, bu toplumda evlenmeden yaşamak zor. Annen kabul etmeyecek, sonra hep tartışma, küslük falan. Bu tip şeyler bence hepimizi üzer, yorar, ne bileyim.”

Handan tek kaşını kaldırarak sakince sordu: “Yani annem, toplum vesaire kabul etmiyor diye, aslında saçma bulduğumuz şeyleri yapmaya devam edelim mi diyorsunuz, ne diyorsunuz?”

Yannis ona bakarken hafifçe gülümsedi ve biraz tereddüt ederek konuştu. “Niye evlenmediğimize bağlı. Evliliği saçma bulduğumuz için mi yoksa sırf annenin isteğinin tersine davranmak istediğin için mi?”

Özellikle ondan böyle bir saptama beklemeyen Handan birkaç saniye düşündü ve Mecnun’a döndü. “Sen ne diyorsun, Yannis’in dediğine katılıyor musun?”

Genç adam güldü. “Bana sorduğuna göre, sen de neden evlenmediğinden pek emin değilsin sanırım.”

Handan iç geçirdi. “Offf! Bu dünya, bu toplum nasıl değişecek? Biz bile eninde sonunda düzenin isteğine boyun eğiyorsak, nasıl değişecek bana söyler misiniz? Avrupa’da var mı evlilik? Kaldı mı? Yok! Ama bizde hâlâ annem babam amcam yengem ne ister!” Yine medet umarak Mecnun’a baktı. “Seninle kaç kere konuştuk! İmza bir anlaşmadır diyordun, beraberliği ticarete dökmektir diyordun, sahtedir diyordun, bir şeyler söylesene!”

Mecnun gülümsedi. “Ama beni hiç dikkatli takip etmiyorsun Kontes. Benim o değerlendirmem kavram için. Sen ne zaman benim herhangi özel bir olayı genel kavramlara göre değerlendirdiğimi gördün? Ben her şeyi kişilere göre düşünür ve ona göre değerlendiririm.”

“O ne demek şimdi?”

“Şu demek: Evet, evlilik insan uydurmalarından biri. Ben olgu olarak karşıyım ama benim olgu olarak karşı olduğum şeylerden sadece biri. Ben paraya da olgu olarak karşıyım ama paraya dokunmadan yaşamıyorum değil mi? N’apıyorum? Bu olgulara kendi kurallarımı koyuyorum. Milletin beni itelediği yerden değil, istediğim yerden para kazanıyorum. Kendi işimi yaparken de parayla ilişkim, tamamen keyfime dayalı.”

Ece heyecanlandı. Adamın ne dediğini tam olarak anlayamamıştı. Kendisiyle ilişkilendirmemeye özen göstererek sordu: “Yani? Yannis ve Handan bunu nasıl yapacaklar? Evlilikte kurallarını nasıl koyacaklar?”

“Kurallarını koymuşlar zaten. İki insan toplumun dayattığı evlilik kavramını saçma buluyorsa, evlenmelerinin ne sakıncası olabilir ki? Sırf evlendikleri için hayatlarında bir şey mi değişecek? Görüştüikleri insanlar? Yaptıkları iş? Birbirlerine tavırları?”

Ece çekinerek sordu: “Ama sen ‘evlilik, iki insanın birbirine olan sevgisini çerçeveletip duvara asma çabasıdır’ demiştin bir kere? ‘Duygudan çerçeve olmaz’ demiştin?”

“Dediklerimin arkasındayım! Bu yüzden her kavramı kişiler özelinde değerlendiriyorum zaten. Şimdi... Yarın bir gün Yannis Handan’a gelse, şu ya da bu sebeple, seninle olmaktan mutlu değilim artık, ayrılmak istiyorum dese, Handan hayır evlendik biz, mecbursun benimle kalacaksın mı diyecek?”

Handan güldü. “Öyle saçmalık olur mu?”

Mecnun sordu: “Tam tersi olsa, Yannis sana mecbursun kalacaksın der mi?”

“Ayyy Mecnun! Tabii ki demez!”

“Senin parandı, benim paramdı konu olabilir mi? Olmaz! O zaman bu bir anlaşma değil! O zaman evlenmenizin ne sakıncası var? İşte kendi kurallarınız! Evli olup olmamak fark etmeyecekse, bence sorun yok. Aradaki tek fark ufak bir tören.”

Handan, Ece’nin Mecnun’a şaşkın şaşkın baktığını görünce, genç kadını rahatlatmak için durumu açıklığa kavuşturmak istedi. “Yani bir çift, toplumca çizilen evlilik kavramına sahip değilse, hatta karşysa, ancak o zaman evlenmenin sakıncası olmaz?”

“Olmaz tabii! O zaman ne sakıncası olacak? Klasik evlilik mi yaşayacaksınız sanki?”

Handan hızla düşündü, her şey bir yana, annesiyle didişmek onu epey yoruyordu. Kadehini kaldırarak Yannis’e gülümsedi. “E iyi o zaman, bi ara evlenelim mi?”